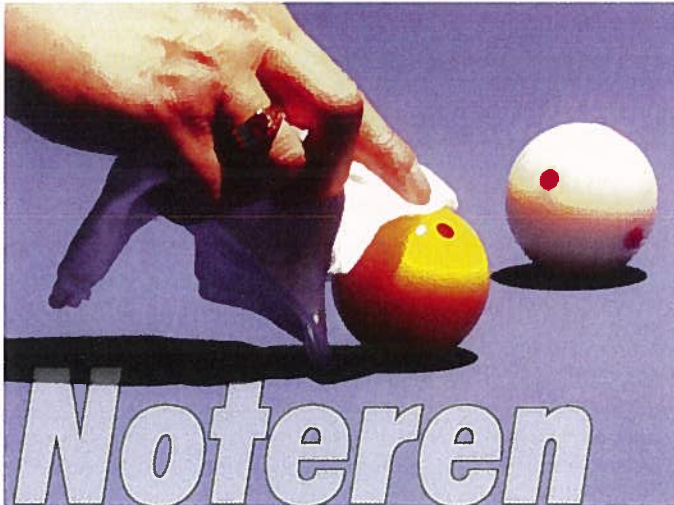

Een schoonmaakactie met hindernissen

Tijdens een partij kan er van alles fout gaan. Als een speler een fout maakt, betekent dat meestal dat hij kan 'gaan zitten'. Maar soms ook gaat er iets fout zonder dat er bestraft kan worden. Dan komen er andere oplossingen in beeld.

Het Spel en Arbitrage Reglement (SAR) is er duidelijk in. Artikel 5506 lid 4 zegt: een fout waar de speler geen schuld heeft, wordt hem niet aangerekend. Zo'n fout is bijvoorbeeld als door een andere oorzaak dan een handeling van de speler, één of meer ballen worden verplaatst. Een tijdje geleden schreef iemand mij over een dergelijk voorval.

'Tijdens een partij vroeg de aan de beurt zijnde speler op een gegeven moment aan de arbiter om de ballen even schoon te maken. Vanzelfsprekend gaf de arbiter daaraan gehoor. Maar voordat de ballen goed waren afgetekend, veegde de arbi-

ter met zijn mouw per ongeluk over de ballen waardoor ze verplaatst werden'. Dat is natuurlijk voor de arbiter even flink pijnlijk. Maar ja, zoiets kan gewoon gebeuren. En je probeert het dan zo goed mogelijk op te lossen.

'We hebben toen', aldus de briefschrijver, 'in overleg met de speler de verplaatste ballen zo goed mogelijk teruggelegd waar ze lagen. Daarna zijn de posities alsnog afgetekend en de ballen gereinigd, waarna de speler verder kon'. Zijn vraag was, of ze een en ander goed hebben afgehandeld.

Wel, ze hebben het uitstekend gedaan. Hetzelfde artikel 5506 lid 4: 'een fout waaraan de speler geen schuld heeft, wordt hem niet aangerekend. In een dergelijk geval zal de arbiter, als één of meer ballen is of zijn verplaatst, die bal of ballen naar beste weten terugplaatsen in de positie waarin die bal heeft of die ballen hebben gelegen'.

Daarbij is het natuurlijk verstandig om de speler er bij te betrekken. Wat wel van belang is, is dat de ballen eerst worden teruggeplaatst en pas daarna afgetekend. Niet andersom, vanuit de redenering dat de ballen toch schoongemaakt moeten worden en het dus net zo goed eerst

kan. Niet goed. Altijd eerst terugplaatsen en pas daarna verder handelen. Want hoe korter na het gebeuren, hoe beter het geheugen is. En hoe meer tijd er tussen verplaatsen en terugplaatsen zit, hoe groter de kans dat je de juiste plaats niet goed genoeg meer weet.

Als de speler per ongeluk een bal ongeoorloofd van plaats doet veranderen, gaat het op dezelfde manier. Met dit verschil, dat dan natuurlijk de andere speler aan de beurt komt. Dat zag ik kort geleden gebeuren. Een speler gaf, na het missen van een carambole, per ongeluk een bal een tik. De arbiter reageerde meteen en legde de bal terug waar hij gelegen had. Vervolgens was de andere speler aan de beurt. In beide gevallen heeft de arbiter dus uitstekend gehandeld. In dit geval niet zo heel moeilijk omdat dit heel duidelijk in het reglement beschreven wordt. Als dat niet het geval is, kun je de juiste beslissing vaak afleiden uit andere beschrijvingen. En lukt dat ook niet, probeer dan altijd uit te gaan van wat billijk is en de speler, die er mee verder mag spelen, niet benadeelt.

Piet Verhaar
pietvangerte@hotmail.com